

Complements del nom

Més exactament, i completant el nostre comentari d'ahir, és de la substitució pronominal de certs complements del nom que avui volem tractar. Encara més precisament, de noms introduïts per la preposició *de* que completen un altre nom, el qual exerceix en la frase la funció de complement directe (o, en algun cas especial, de subjecte). Tres grups nominalment com *el cotxe de l'amo*, *el resultat del procés* i *la porta de l'armari* (en què *l'amo*, *el procés* i *l'armari* són, respectivament, els complements determinatius de *el cotxe*, *el resultat* i *la porta*) exerceixen de complement directe en les oracions *Han robat el cotxe de l'amo*, *No conec el resultat del procés* i *Tanca la porta de l'armari*. Aquestes tres oracions es poden reduir a *Li han robat el cotxe*, *No conec el resultat* i *Tanca la porta*, en què *de l'amo* ha estat substituït pel datiu *li*, *del procés* per *en*, i *de l'armari* figura com un element sobreentès. I caldria preguntar-se, ¿a quina norma obeeix, aquest diferent tractament sintàctic? La tendència general és de representar pel datiu *li* els

complements del nom animats i per *en* els no animats. Convindria, però, de precisar més. En el primer cas, el datiu *li* substitueix més aviat complements animats de noms que designen parts del cos i objectes d'ús personal: *Li van estirar les orelles*, *Li van pessigar la galta*, *Li van estripar la camisa*. Diríem, encara, *No li conec els gustos*, però segurament fariem ús del terme possessiu en *No conec la seva opinió* i, sens dubte, en *Vaig salvar la seva mare*. En el segon cas —complements del nom no animats—, d'acord amb els exemples proposats, sembla que, en general, hi ha més possibilitats de recórrer al pronom *en* quan és qüestió de conceptes abstractes i de recórrer a l'el·lipsi (marca zero) quan es tracta de coses materials. D'altra banda, l'ús de *en* en aquests casos és sobretot un recurs de la llengua literària, molt útil per a la determinació de certs noms, però superflu quan aquesta determinació és òbvia.

El que cal considerar una incorrecció és la duplicació d'aquesta representació pronominal, com quan es diu *fer-li'n cas* (o *fer-n'hi cas*) per *fer-li* (a algú) o *fer-ne cas* (d'alguna cosa); casos certament diferents a *Li'n van donar notícia* o *Li n'ofereixen uns quants*, reducció de *Li van donar notícia dels fets* i *Li ofereixen uns quants préstecs*.